



תפארת רפאל

מיסודו של הראשון לציון מרן רננו עובדיה יוסף זצוק"ל

עלון תורה והלכה לכל בני המשפחה

יוצא לאור ע"י תלמוד תורה ומפעלי חסד
"תפארת רפאל" עטרת שרה"
ע"ש רבי רפאל זביחי בן פינחס זצ"ל ע"ש מנ" שרה זביחי בת דינה ע"ה
נוסדו בשנת תשכ"ז (1967) בתל אביב

פְּרָשַׁת: חוֹקֵת

עֲלוֹן מִס': 1,912 | תשפ"ב

ליקט וערך: הרב רפאל זביחי שליט"א
רב בק"ק "תפארת רפאל" תל-אביב
העלון נוסד בשנת תשמ"ה (1985)
בידי הרב שלמה זביחי שליט"א

מעשה וְלִקְחוּ - סוּף הַמִּתְקַלֵּם לְאֲבֹדוֹ!

פרשתנו פותחת בחוקת הפרה האדומה שלא עלה עליה עול, ומאפרה היו מזין על טמאים כדי שיוכלו לעלות לבית המקדש. במשך אלף וחמש מאות השנים עד לחורבן הבית השני, נעשו תשע פרות אדומות בלבד. את העשירית יעשו בבוא המשיח במהרה בימינו, ובה ניטהר כולנו ונעלה לבית המקדש ברינה, ושמחת עולם על ראשינו! הפרה האדומה יקרת מציאות היא, שכן חייבת היא להיות "תמימה", היינו מושלמת באדמומיותה. שאם יש בכל גופה אפילו שתי שערות לבנות או שחורות, הפרה פסולה. אם עלה עליה עול, הניחו עליה איזה משא, נפסלה הפרה. רבות הן הלכותיה, וסודה נסתר. נדירה הייתה פרה כזו, מושלמת ותמימה, אדומה לחלוטין, שבעלה לא השתמשו בה כלל לעול ולמשא. בהקשר זה, מסופר בדברי חז"ל (פסיקתא רבתי, יז) סיפור מופלא.

מעשה והוצרכו ישראל לפרה אדומה, ולא מצאו. הגיעתם הידיעה, שבעדרו של נכרי אחד מצויה פרה אדומה. הלכו אצלו ואמרו לו: "מכור לנו את הפרה האדומה שברשותך, שאנו נצרכים לה". אמר להם: "אדרבה, תנו את דמיה, וקחוה!" שאלו אותו: "וכמה הם דמיה?" אמר להם: "ארבעה זהובים". עד שהם הולכים להביא את הדמים, תמה אותו גוי: לשם מה צריכים היהודים פרה מעדרי, ופרה זו דווקא? התעניין, וסיפרו לו עניין הפרה האדומה. הבין איזה אוצר מצוי ברשותו. כיון שבאו והביאו את הדמים, אמר להם: "התחרטתי, ואיני מוכרה". הבינו, ואמרו לו: "שמא להוסיף על דמיה אתה מבקש? אמור כמה אתה רוצה". כיון שראה אותם דחוקים, העלה את דמיה לאלף זהובים! הסכימו, והלכו להביא את הדמים. אמר לנכרי אחד, חברו: "בוא וראה איך אני צוחק ביהודים אלו! כלום הם מבקשים, אלא פרה שלא עלה עליה עול. הרי אני נוטל את העול ונותנו עליה, מצחק בהם ונוטל את ממונם!" עשה כן, נתן עליה את העול כל הלילה, ובבוקר הסירו.

הגיעו חכמי ישראל, וצרור המעות בידם. הראו לו את הזהב הרב, שמח והוציא להם את הפרה, הסתכלו בה והבינו הכל. כי סימן מובהק יש לפרה שלא עלה עליה עול. שתי שערות יש בצוארה, במקום נתינת העול, שכל זמן שלא עלה עליה הרי הן זקופות, וכשעלה עליה העול הן נכפפות. ועוד סימן, שכל זמן שלא עלה עליה עול, עיניה מביטות נישנה. ברגע שהעול עולה עליה פוזלות עיניה לעבר העול בחשש וחוסר מנוחה. כיון שראו שהשערות כפופות והעיניים פוזלות, אמרו לאותו רשע: "טול את פרתך, אין אנו צריכים לה. תצחק על בני משפחתך... " כיון שראה שהחזירו לו את פרתו והפסידו במו ידיו כל אותו אוצר, אמר: "ברוך שבחר באומה זו, וחלק מחכמתו ליראיו!". נכנס לביתו וחנק עצמו למוות. ועליו נאמר: "כִּן יֵאבְדוּ כָּל אוֹיְבֵיךָ ה'!"

והבורא יתברך קרא הדרות מראש, המגיד מראשית אחרית, רמז כל זה בתורתו הקדושה. שכתב בסוף הפרשה הקודמת: "וְאֵת קִדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא תַחֲלֹל, וְלֹא תִמּוֹתוּ" (ית, לב), והסמיך לכך פרשת הפרה האדומה. לרמז על אותו נכרי שביקש לחלל את קודשי ישראל, והרגישו בתרמיתו ולא הניחו לשים עצמם לשחוק - והמית עצמו! אמנם כן, לא היה אדם במהלך ההיסטוריה כולה, מזה שלושת אלפים שנה, נכרי או מזרע ישראל, שביקש להתקלס בעם ובדתו - ולא יצא וידיו על ראשו. ואם חשב שהוא הפיקח, והוא החכם - צחק מי שצחק אחרון...

זאת חקת התורה (יט, ב) - מדוע לא כתוב "זאת חוקת הפרה"? כי בתורה יש מצוות שהשכל מחייב לעשותם, אבל פרה אדומה לא יודעים את טעמה, ובקיומה אנו מוכיחים שאת כל התורה אנו מקיימים בגלל ציווי ה'. לכן כתיב "זאת חוקת התורה". (אור החיים)

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (יט, ב) - צוה בגימטריה 101, אם רוצה אתה שתיחקק בך התורה, תלמד 101 פעמים, לאמר - לאמר, כלומר, לא במרירות, אלא בחשק ובנעימות. (תורת הפרשה)

שלמה המלך אמר על פרה אדומה: **"אמרתִי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי"** (קהלת ז, כג), 'בכל אלה עמדתי ובפרה אדומה לא עמדתי'. ורמז לכך **והיא רחוקה בגימטריה פרה אדומה, 341**. (רבנו בחי)

וכל כלי פתוח (יט, טו) - כלי חרס שלא סגור היטב נטמא כשנכנס הטומאה לאווירו. אומרים בעלי המוסר, **כל כלי פתוח - מי שיש לו פה פתוח ומדבר דיבורים האסורים, טמא הוא - סימן טומאה יש בו**.

ויהי את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים (כ, יא) - מן האותיות **סלע** אפשר להוציא **מים**, דהיינו: אותיות **סלע** במילואן, שהן סמ"ך למ"ד ע"ן, אמצעיתן הן אותיות **מים**, לכך היכה פעמיים את הסלע להסיר את האותיות הראשונות והאחרונות ואז י שארו אותיות **מים**. (כנסת ישראל)

ונשב במצרים ימים רבים (כ, טו) - ימים רבים ראשי תיבות **ר"י** (210), הן השנים שהיו ישראל משועבדים במצרים.

ונכפו את אהרן שלשים יום (כ, כט) - **שלושים יום**, אותיות **ישים שלום**, בכו אותו כל בית ישראל על כי היה שם שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. (שמנה לחמו)

שנינו **פעם ישב רבי יעקב מליסא** בעל "חוות דעת", יחד עם כמה בעלי בתים מעירו, וביניהם היה אחד שהיה עשיר מופלג אך היה קמצן וכילי מובהק. ביקשו המסובים מהעשיר הקמצן להעמיד על השולחן יין לכבוד המסובים, אך הלה התחמק. **אמר לו רבי יעקב מליסא: "אם תעמיד יין, אראה לך מופת גדול יותר ממשה רבנו"**. התמלא העשיר סקרנות ושילם מכיסו לרכישת בקבוק יין. אמר לו רבי יעקב: "זהו הנס. משה רבנו הוציא מן הסלע מים, ואני הוצאתי מן הסלע יין..."

מושגים ביהדות

תמוז

ג' בתמוז ב'תפ"ט, היום בו **יהושע בן נון** ניצח במלחמה את חמשת המלכים במקדו, ועצר את מהלך השמש והירח במלחמת כיבוש ארץ ישראל: **"שָׁמַשׁ בָּגְבְעוֹן דוֹם, וַיִּרְחַ, בְּעַמְק אֵילוֹן. וַיִּדְם הַשָּׁמַשׁ וַיִּרַח עֶמֶד"** (יהושע י'). **בד' בתמוז** ד'תתקל"א, נפטר **רבי יעקב בן מאיר "רבנו תם"** נכד רש"י ומגדולי בעלי ה'תוספות' על הגמרא, לאחר שלבו נשבר מצער על הריגת 31 קדושים בבבליישי במסעי הצלב, ונטמן בצרפת. **ביום זה** בשנת ה'כ"ח, נכלא המהר"ם מרוטנבורג בכלא איינזיסהיים באשכנז, לאחר שביקש לעלות לארץ ישראל, על ידי הקיסר רודולף הראשון שדרש בעבורו כופר עצום. המהר"ם סירב שישחררוהו יותר מכדי דמיו ונפטר בכלאו. לאחר 7 שנים נפדה בכסף רב ונקבר בוורמיזא.

סיפור השבוע

פוחה של ברכה

"ודברתם אל הסלע... והוצאת להם מים מן הסלע" (כ, ח) - מעשה שסיפר הגאון **רבי יוסף משאש זצ"ל**. פעם הגיע אל **רבנו האור החיים** הקדוש יהודי אחד מעשירי העיר סאלי, ישועה שפורטש שמו, והתאונן על מקרה מצער אשר קרהו. לא מכבר רכש פרדס גדול מישמעאלי, ושילם עליו טבין ותקילין, כי היו בו באותו פרדס שני מעיינות מים זכים ומתוקים והוא סבר שיתעשר מממכרם, אך בקושי חלפו חודשיים ימים ושני המעיינות יבשו ואין בהם לחלוחית. ביקש האיש את ברכת רבנו, כי תשוב הנביעה למעיינות. בינתיים, תוך כדי שהיה יושב במחיצת רבנו, נטל העשיר כד מים שעמד על השולחן, מוג לעצמו כוס מים ושתה לרוויה, אך על שתיית המים לצמא לא בירך 'שהכול' וגם 'בורא נפשות' לא אמר. **נענה רבינו ואמר: אכן נודע הדבר, כי מחמת שאינך מברך על שתיית המים, לא לפניו ולא לאחריה, אינך ראוי לברכת המעיינות**. כל עוד והיו ברשות הישמעאלי, לא תבעו המים את עלבונם, אך כאשר זכו ובאו ברשותו של יהודי כשר, שמחו המים כי עומדת להתמלא משאלתם להיות קרובים למלכו של עולם, והלא מקרא מלא דיבר הכתוב **"וּשְׂאֲבַתֶּם מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמְעֵיני הַיְשׁוּעָה"**, 'בששון' ראשי תיבות: ב'רכות ש'תיים, ש'הכל ו'בורא נ'פשות, אזי יתקיים המשך הפסוק 'ממעייני הישועה'. קיבל האיש על עצמו להקפיד לברך על המים, ואף את עצת רבינו קיבל להעמיד שומר שיפקח על כל יהודי השותה מן המעיין שיברך על המים לפני שתייתו ולאחריה. לאחר עשרים וארבע שעות שבה נביעת המים במעיינות. (נר המערבי)

יוסיף חכמה

דיבור משה אל הסלע

"ודברתם אל-הסלע לעיניהם" (כ, ח) - כידוע הסלע שהכה משה הוא 'בארה של מרים', שהייתה מוציאה מים כל הארבעים שנה, ובמותה של מרים הפסיקה. בתחילת הארבעים שנה, סלע זה התחיל להוציא מים ע"י שאמר הקב"ה למשה (שמות יז, ו): 'הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והקית בצור ויצאו ממנו מים'. וצריך ביאור מדוע כאן אומר לו הקב"ה לדבר אל הסלע, ובספר 'שמות' אומר לו מלכתחילה להכות בסלע? וכתב בילקוט שמעוני (רמז תשס"ג): "אמר לו כשהנער קטן רבו מכהו ומלמדו, כיון שהגדיל, בדיבור הוא מייסרו, כך אמר הקב"ה למשה כשהיה סלע זה קטן הכית אותו שנאמר 'והקית בצור', אבל עכשיו 'ודברתם אל הסלע', שנה עליו פרק אחד והוא מוציא מים מן הסלע". וב'אור החיים' כתב: על ידי שישנה עליו פרק אחד של תורה, שהוא חיי עולם מפה קדוש יעורר כוח שבדומם, ומזה יתעורר לתת מים.

בין כמה זוגות השלים אהרון הכהן בכל יום? 'ויבכו את אהרון שלשים יום כל בית ישראל' (כ, כט) - אומר רש"י, 'כל בית ישראל' - האנשים והנשים, לפי שהיה אהרון רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה ובין איש לאשתו. ב'מסכת כלה' מובא, שאחרי מיטתו של אהרון הלכו שמונים אלף בחורים ששמום היה 'אהרון', והם היו הבנים שנולדו מהזוגות שרצו להתגרש ואהרון החזירם. נמצא שאם במשך כמעט ארבעים שנה אהרון עשה 'שלום בית' לשמונים אלף זוגות, יוצא שכל יום השלים בין שישה זוגות.

יוסיף דעת

משה רבינו ופרה אדומה

"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר. דבר אל בני ישראל ויקחו אליה פרה אדמה": מצוות פרה אדומה היא חוק - איננה ניתנת להבנה. היחיד שיודע את טעמה הוא משה רבינו. מדוע טעמה של פרה אדומה, לא נימסר לנו? והיחיד שידע את טעמה, היה משה רבינו? התשובה על פי הזוהר הקדוש: שהעומק של מצות 'פרה אדומה', לא יכולה להימסר למישהו שהיה בעולם הזה, בזמן שחטאו בעגל. האדם היחיד שלא היה בחטא העגל, הוא משה רבינו. הוא היה בשמים בזמן עשיית העגל, ולכן, הוא זכה להבין טעמה של פרה אדומה. והלא גם יהושע לא היה... בזמן העגל הוא היה למרגלות הר סיני! משיב על כך הזוהר הקדוש: הוא היה כאן בעולם, הוא שמע קולות... נכון שהוא לא הבין מה זה בדיוק, אבל היות והוא היה כאן, לכן הוא לא זכה להבין טעמה של פרה אדומה. המדרש 'במדבר רבה', מביא חיזוק למשה רבינו: 'ויקחו אליה פרה אדמה'. אמר רבי יוסי ברבי חנינא רמז שכל הפרות בטלות נשלק קימת. מפרט המהרז"ו מי עשה פרה אדומה עד כה: תשע פרות אדומות היו עד עכשיו. הראשונה עשה משה, השנייה עזרא, שנים עשה שמעון הצדיק, שנים עשה יוחנן כהן גדול, אחד עשה כהן שנקרא אליהו ואחד כהן שנקרא חנמאל המצרי, ועוד כהן גדול שנקרא ישמעאל בן פיאני. בכל אחת משמונה הפרות הנוספות, מעבר לזו שעשה משה רבינו, לקחו מהאפר של הפרה שעשה משה רבינו, וערבו בתוך שמונה הפרות הנוספות, לכן נאמר: 'ויקחו אליה פרה אדמה תמימה'. יוצא, בכל אחת ואחת מהפרות, ישנו חלק שקשור לפרתו של משה רבינו.

כנס גיבוש רוחני ללוחמי ימ"ס! "וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען" (במדבר יג)

בפרשת "שלח לך" מובא הסיפור המרתק של משלוח מרגלים לארץ ישראל. בהסכמת הקדוש ברוך הוא, בוחר משה רבינו שנים עשר נציגים - נציג מכל שבט - שילכו וירגלו את הארץ כהכנה לכיבוש הקרב ובא. כחלק מפעילותנו בארגון 'תפארת רפאל' גם למען צה"ל מג"ב וכוחות הביטחון, נערך כנס סיום קורס של יחידות 'מסתערבים' הנאלצים לחדור לעומק האויב למען ביטחון ארץ ישראל, ובו חולקו לחיילים תשמישי קדושה ובגדים באיכות מעולה המתאימים לאימוניהם ולפעילותם. שיאו של הכנס היה כשמורנו הרב שלמה זביחי שליט"א רב עדת 'משה' בישראל ורב קהילת 'תפארת רפאל' הגיע לברך לחזק ולעודד את החיילים האמיצים העושים עבודת קודש ומוסרים את נפשם למען עם ישראל, בשבח מעלת ארץ ישראל, ובחשיבות האמונה והביטחון בקב"ה המוטלת על כל יהודי באשר הוא. יהי רצון שהקדוש ברוך הוא ישמור ויציל את חניינו מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, אמן. בתמונות: הרב שלמה זביחי שליט"א עם חיילי ומפקדי יחידות המסתערבים במשמר הגבול.



אימרת השבוע

"גדולה עצירת הכעס וההתאפקות מרגזנות, יותר מאלף תעניות." (רבי משה לייב מסאסוב)

מדור ההלכה על פי הראשון לציין הגאון
מזן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ס

עֵשֶׂה לְךָ רַב



הלכות דין מאה ברכות בכל יום

- א. חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום, ואם יאכל ג' סעודות ביום, הרי שיוצא ידי חובת מאה ברכות בתפלות ובברכת המזון. ויש אומרים שחיוב מאה ברכות בכל יום הוא מן התורה, ויש חולקים ואומרים שהוא מדרבנן. ויש שכתבו שטעם המאה ברכות הוא כדי להגן על צ"ח (98) קללות שב'משנה תורה', וכתב 'קל חלי, וְכַל מִקְּהָ', הרי זה מאה. ונכון להוסיף על המאה ברכות.
- ב. בשבת וביום טוב שחסרות לו ברכות בתפילה, צריך שישלימן בברכות על פירות ומגדנות. ואם אין לו פירות ומגדנות, יברך על לימון ברכת 'הנותן ריח טוב בפירות', ועל עצי בשמים, ועל עשבי בשמים, בליל שבת, ולמחרתו. ואם לא השלים בזה למאה ברכות, יוצא במה שיכוין לשמוע ברכות התורה שמברכים העולים לספר תורה, וברכות ההפטרה. וכן ביום הכיפורים יוצא ידי חובתו בשמיעת הברכות כנזכר.
- ג. את חשבון המאה ברכות מונים מערב ועד ערב, בליל שבת ויומו. וראוי שכל אחד ימנה את הברכות שמברך בשבת, כדי שיגיע למניין מאה ברכות. ואם יודע לקרוא את ההפטרה היטב, יעלה מפטיר וירוויח הברכות של ההפטרה. וכן אם עולה כשליח צבור מרוויח הברכות של החזרה.
- ד. גם הנשים צריכות להשתדל לברך מאה ברכות בכל יום, מאחר וחיוב מאה ברכות בכל יום אין לו זמן קבוע, והוא חיוב מתחדש מידי יום ביומו, וממילא אין שום סיבה לפטור את הנשים מחיוב זה, שלא נפטרו הנשים אלא ממצוות ש'הזמן גרמא'. ואף על פי שהנשים אינן חייבות להתפלל ג' תפילות ביום, וגם אסור להן לברך ברכות פסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע של שחרית וערבית, מכל מקום צריכות להשלים מאה ברכות בברכות שתברכנה על מגדנות, וכן הרי הן רשאות להתפלל גם מנחה וערבית [תפלת שמונה עשרה] ולהשלים מאה ברכות. וכן ברכות השחר וברכות התורה, ברכת על נטילת ידים והמוציא, וברכת המזון.
- ה. כשמגיישים פירות בסעודות שבת ויום טוב לברך עליהם, מותר להניחם עד לאחר ברכת המזון כדי לברך לפנייהם ולאחריהם, ולהשלים מנין מאה ברכות, ואין לחוש בזה לאיסור גורם ברכה שאינה צריכה. שבמקום מצוות מאה ברכות מותר לגרום לברכה שאינה צריכה [דחשיבא כברכה הצריכה]. וטוב שיצווה לבני ביתו להביאם לפניו רק לאחר ברכת המזון. והנוהגים לברך על דגים וכיו"ב לאחר הקידוש קודם ברכת המוציא, יש להם על מה שיסמוכו.

הודעה משמחת לעם ישראל

מוקד התהילים העולמי "תפארת רפאל" שמח להציג בפניכם
לאחר עמל רב את ספר התהילים המדוייק והמפואר
באותיות מאירות עיניים כולל טעמי המקרא, ובכריכה מהודרת
בציורף תפילות וסגולות מרבותינו הקדושים.

ניתן להשיג במחיר עלות בטלפון מספר: 1800-260-260

בכל ראש חודש ניתן להתקשר למוקד התהילים, שיחת חינם: 1800-260-260 ולקבל פרקי תהילים
קבועים לאמירה בכל החודש יחד עם כלל עם ישראל



הזמנים לפי לוח "אור החיים" המבוסס על פסקי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל

ניו יורק	באר שבע	חיפה	תל אביב	ירושלים	
8:13	7:31	7:35	7:32	7:34	כניסת השבת
9:22	8:22	8:26	8:23	8:25	יציאת השבת
9:43	9:18	9:22	9:18	9:21	רבינו תם

עלון תפילות המשמש ללוחות ארבעה עשרת קודש
ר' אליהו מאשבי זצ"ל ערך קמה ז"ל
שהגיעו לארץ ישראל להגות "יצר מצווה" ליקריהם
אנו מקבלים את כל הצרכים והשאלות הנכונים בשם ה'
מות מלימודים בתורה ומשנת חיים

Welcome United Masabi Jewish Community of America

פְּרִשַׁת הַשָּׁבוּעַ

חוקת

הפְּטָרָה

"וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי"
שופטים י"א



תלמוד תורה לבנים

- שיעורי תורה ויהדות כבנות
- כולץ ובית מדרש
- כנסים תורניים
- קירוב רחוקים
- מכון הוצאת ספרים וחקר כתבי יד
- דאגה לרווחת החיילים בצה"ל
- עזרה לנוקמים
- הדרכה רוחנית לעולים חדשים
- מוקד עולמי לאמירת תהילים
- שבועון תורני

לקבלת העלון בדואר - במייל או לתגובות: refael260@gmail.com

הנצחה לזכר יקירכם ותרומות - נא לשלוח לתלמוד תורה ומפעלי חסד "תפארת רפאל"
המשרד: רח' קפלנסקי 1, קרית שלום, ת.ד. 12015 תל אביב, טל. 1-800-260-260

© כל הזכויות שמורות. ניתן לצלם ולהפיץ במתכונתו ובצורתו בלבד ללא שום שינוי.